

## Hány leleményes ember van Csengelén?

A szegedi városi tanácsnál igen komolyan törekednek arra, hogy az állami erőből történő bérházépítés szorgalmazása mellett elősegítsék a családi házak építését a helyi anyagok felhasználásával.

A tanács építési és közlekedési osztálya mindenekelőtt egy kétlakásos ikerház tervét készítette el. Az ikerházban egy-egy, nagyobb szobádnak is megfelelő, csoba, konyha, mellékhelyiségekből álló szolid, de mégis korszerű, egészséges lakás van.

'Az épület alapja terméskő. Ezt a követ Gyöngyösymoson szerzi be a tanács. (Magánosok nem kaphatnak belőle.) Amellett, hogy jó minőségű, olcsó is. Szegedre szállítva, körülbelül 60 forint tonnánként. Ebből volna mindjárt az épület lábazata is, 80 centiméter magasságig. A kő maga nagyon tetszetős, és szép lábazati felületet ad. A felmenő falak válygóból lennének, amit maga a tulajdonos, családja, barátai vagy munkatársai segítségével is előállíthatna.

A tetőszerkezet faanyaga a Csongrádmegyei Erdőgazdaság útján az állami tervben nem szereplő, de különben kitűnően hasznosítható fából kerülne ki. A nyílászáró szerkezeteket a Szegedi Tatarozó Vállalat készítené a tanács megrendelésére.

Ennél az építkezésnél jelentős tényező lehet az üzemek segítése is: főleg fuvarban. Ha a tulajdonos egy szállító vállalattal hordtatná az építkezés anyagát a telekre, az körülbelül 20—25 forintba kerülne köbméterenként. Viszont van rá rendelkezés, hogy az üzemek saját munkavállalójuknak építkezés esetén önköltési áron, körülbelül 2 forintért köbméterenként adhatnak szállítóeszközt.

Az üzemek másik nagy segítsége magánál az építkezésnél mutatkozhatna meg. Jóformán minden üzemnek van karbantartó részlege, abból egy-két napra szakmunkást adhatnak kölcsön. A leendő háztulajdonos munkatársait is beszervezhetné egy-

A kisteleki KISZ-fiatalok közül 26-an egy héttel ezelőtt turistakirándulásra a Mátrába utaztak. A község kommunista ifjai sátrakat szereztek maguknak és az egyhetes kollektív mátrai kirándulásból csütörtökön este tértek haza.

A VIT-emlékjelvény megszerzésére versenyre hívta a Szegedi Kenderfonógyár KISZ-szervezete és a Szegedi Textiles Klub intéző bizottsága a város KISZ-szervezeit és sportklubjait. A sportverseny pontjai a következők. 1. Melyik üzem ifjúmunkásai szereznek legtöbb VIT-emlékjelvényt szeptember 1-ig. 2. Melyik üzem ifjúmunkása éri el a legnagyobb pontszámot. 3. Melyik sportklub ad legtöbb támogatást az üzemi KISZ-szervezetnek a verseny sikeréért. A versenyértékelésre a városi KISZ sportbizottságát kérték fel.

Ha szakmunkást az üzem nem biztosíthat, akkor a szakmunkát a tanács megbízásából a Tatarozó Vállalat végezné el. Ugyancsak a tanács kérne fel vállalatot, vagy szövetkezetet a villany-szerelési, csatornázási stb. szakmunkára.

Az építkezéshez szükséges pénzt a tulajdonos az OTP újtám hosszulejáratú hitel formájában kapná. (Ez az építkezés a fenti elgondolás szerint sokkal kisebb OTP-kölcsönt igényelne, úgyhogy a rendelkezésre álló hitelek-  
retből az akció megindulá-  
val sokkal több személynek  
adható ki kölcsön, mint eddig  
lehetéges volt.)

A házépítési akció lebonyolítása nem könnyű. Igen lelkes munkára, leleményes ségre és a három »fél«: a tanács, az üzemek, a háztulajdonosok legszorosabb együttműködésére van szükség. De megéri, mert egy-egy lakás a fenti módszerrel, helyi anyagokból építve, az előzetes kalkuláció szerint 55 ezer forintból megépíthető, akkor, amikor állami vállalatok »normális eljárásával« egy-egy lakás körülbelül 90 ezer forintba kerül.

Ezt az ikerházépítést a városi tanács, a II. kerületi tanács közbejöttével most

már gyakorlatilag mindjárt ki is próbálja. A Béketelepen az épülő egészségügyi ház szomszédságában most készítenek két ikerházat: az egyik a Tatarozó Vállalat, a másik pedig a Szegedi Kenderfonó és az Újszegedi Kender-Lenszövő egy-egy dolgozójaé lesz. A tulajdonosok, az üzemük vezetőinek, dolgozó-társaik segítségével építik otthonukat. Az alapot megásták, a vályogot kivetkék, s most szállítják a terméskövedet, hogy rövidesen megkezdődjék az alapozás. Az építkezést műszakilag a tanács ellenőrzi, s minden tapasztalatot az építési naplóban leíróztat. hogy a végén megállapítsák: valóban mennyiért lehet egy-egy ilyen házát megépíteni.

A gyakori tapasztalatokat azután összesítik, s annak alapján a városi tanács előreláthatólag felhívással fordul Szeged üzeméhez: íme itt a járható út, összefogással, a tanács segítségével, a társadalmi erők mozgósításával van lehetőség komolyan enyhíteni a város helyzetét és folyamatosan egészséges, jó lakáshoz juttatni a szegedi dolgozókat.

Reméljük ez az akció Szeged üzemeiben, a dolgozók között komoly visszhangra talál. Lapunk nemcsak, hogy helyesli az elgondolást, hanem a maga részéről a legnagyobb támogatást szeretne ehhez nyújtani. Minden, a fenti elgondolást, akciót elősegítő hozzászólást, javaslatot szívesen veszünk, s azt a tanácshoz továbbítjuk, illetve lapunkban közöljük.

Erre bizony nehéz egy egyszerűen válaszolni, de azt mondhatjuk, hogy biztosan nincs annyi, mint Szatymazon. Márhogyz miből gondoljuk ezt? Csak abból, hogy ez a két község, s a hozzájuk tartozó tanyavidékek nem olyan messze esnek egymáshoz, mégis nagy különbség van közöttük. És ez a különbség nem is olyan régi keletű. Talán még két évtizede sincs annak, amikor a szatymazi határban is éppúgy kijelölhető az ősibarakosok és a tavaszi széljárta homokok, mint ahogy ezt ma is megteheti még Csengelén. Szatymazonban, különösen az utóbbi tíz év alatt nagy változás történt. Megszelídult a szél, mezteseztek a hegyek, mezteseztek a völgyek, amerre csak a szem ellát, virágzó gyümölcsösök, szőlők, kocsma-telek, szőlő- és almákertek, szemet gyönyörködtető ősbabarcok pompálnak.

Hogy is kezdődött a dolog Szatymazon? Frank József dolgozott paraszt még a harmincas évek elején nekivágott egy merész próbálkozásnak. Valahonnan az ország távol-első részeiből igazi ősbabarcok csemétéket hozott, s földje egy kis darabján elültette a fákat, s pár év múlva kiderült, hogy ez az általános vándorló izgműző meszes homoktömbet is tud adni évi 4–5 méssza roszná.

Megadaja az — ha ő is megkapja, amit kér az 50—100 mésszas ősbabarc termést is. Később, ahogy teltek az évek, Frank József ősbabarcját nagyon elszaporodtak a környéken. Ma már vagy 250 ezer darab

ráb van belőlük. Az őszibarack termelés számára már évek óta kezd szűknie bizonyítani a szatymazi körzet, s ugyancsak belopakodott az őszibarack a zombódi, zánkai, sándorfalvi és a balástjai körzetekbe is. Csengeléig azonban még nem ért el. Persze igaz, hogy az őszibaracktermelés alapos szak- tudás, messzi évekre előrelátó gondos ker- tészkedő munkát igényel, da nem ördögös mesterség ez, könnyen megtanulható, csak akarni kell. És a szatymaziak nem is rejtik véka alá tudományukat.

Ami az igazsághoz tartozik, miutt-amott ültettek már Csongelén is őszibarack-fákat. Csak-hogy ezek nem voltak igazi őszibarackfák, hanem csak díszfák, mint azokat, amelyeket a királyi kertekben is ültettek. Csak-hogy ezek nem voltak igazi őszibarackfák, hanem csak díszfák, mint azokat, amelyeket a királyi kertekben is ültettek.

Mint ismeretes, a napokban kiadott rendelet megváltoztatta azt a régebbi törvényerejű rendelkezést, mely előírta a műszaki egyetem és technikumot végzett fiatalok kötelező szakmai gyakorlatát.

A mérnököknél kétéves, a technikusoknál másféléves kötelező szakmai gyakorlat ellen főleg az volt a kifogás, hogy bürokráciával járt, nem tette lehetővé a fiatalok egyéni kívánságainak figyelembevételét.

A fiatalok most szabad munkavállalási lehetőségeket kaptak. *Igy van ez az építőiparban is, ahol sok, idén végzett fiatal keresi az elhelyezkedést.*

Az Építésiügyi Minisztérium úgy könnyítette meg a műszaki fiatalok elhelyezkedését, hogy összeírta, hány fiatal mérnökre van szükség vállalatainak. Az igényeket közölte az egvetemmel

Irta: LEONID VOLGIN

**A Szovjet Vasutasok**  
Napját minden évben  
augusztus első vásár  
napján ünneplik. Idén  
augusztus 4-én emlékez-  
nek meg a szovjet vasú-  
dolgozóinak napjáról.

A vasúti közlekedés a szovjet népgazdaság egyik legfontosabb ágazata. A Szovjetunióban az össz. teherforgalom 85 százalékát a vasút bonyolítja le.

A szovjet hatalom éveitől sok ezer kilométernyi új vasútvonal épült. Az első ötvenes évek idején helyezték üzembe a Turkesztán-Szibériai vasútutat, amely Közép-Ázsiát kötötte össze Szibériával. Azóta még több vasútvonal épült.

A szovjet vasút nemcsak »mennyeiségileg« hanem »minőségileg« is fejlődött. A »minőségileg« fejlődést a különféle automatikus jelző- és biztonsági-berekezés, a pályarendvarok sokoldalú gépésítése jelzi. Ma már újabb feladat, a villamosítás áll a szovjet vasutak előtt. A tervek szerint a következő 15 évben 40 000 kilométernyi vasútvonalat villamosítanak. E hatalmas terv megvalósítását talval kezdték meg és évről-évre újabb pályaszakaszok felelt jelennek meg az elektromos vezetékek, 1956-ban 1 019 kilométerrel, idén pedig még 1 263 kilométerrel növekszik a villamosított vonalak hossza. A gőgmozdonyok helyett egyre inkább átvesszik a motoros-vonatok, 1960-ban pedig az összes vasútvonalon 40—45 százalékát már elektromos vagy motoros-mozdonyok szállítják majd.

A szovjet állam nagy gondot fordít a vasutasok életkörülményeinek javítására. A múlt évben például 914 000 négyzetméternyi lakóterületet építettek be a vasutások számára. Idén 1 200 000 négyzetméternyi lakóterületen építenek lakásokat. Az állam évente több mint 2 milliárd rubelt fordít a vasúti dolgozóinak egészségvédelmére. A vasutások művelődését, kultúrát szórakozását számos iskola, kultúrház és úgynevezett »klub-vagonok« biztosítják. A szovjet kormány mintegy 3 milliárd rubelt fordít a vasutások társadalombiztosítására. Ebből 146 millió rubelt költenek a szanatórium és üdülőhelyi beutalásokra.

# Szabadítsuk meg a sallangoktól **A MUNKAVERSENY-MOZGALMAT!**

**Hiába ayalázták** porig az ellenforradalmárok propagandistái a szocialista versenymozgalmat és hiába állították pellen-gére a munkahősöket, a dolgozók lel-kéből, tudatából nem tudták kiölni a szebbre , jobbra törekvést. Ezért van az, hogy felső erőlködés és kezdemé-nyezés nélkül ma már ismét számot-tevő a versenymozgalom gazdasági életünkben. Igaz, hogy nem őlt olyan széles méreteket, mint korábban, de a felesleges sallangokat ne sajnáljuk. Nem az dönti el a mozgalom életre-valóságát, hogy egész üzemek részt vesznek-e abban, hanem az, hogy ténylegesen erősíti-e népgazdaságunkat, közelebb visz-e bennünket az egyéni és társadalmi jobbléthez, — előre lendíti-e hatékonyan a gazdasági munkát.

Mikor a versenymozgalom a dolgozók önkéntes kezdeményezése révén ismét éledezni kezdett, mindenki aggodva figyelmeztetett: vigyázzunk, nehogy a mozgalommal együtt a régi hibákat is feltámasszuk! Az aggodalom jogos volt és a lelkiismeretből fakadt. Azután jelentkezett pozitív törekvés is — ilyen ösztönzéssel: keressük a munkaverseny új formáit!

A kis erecske azonban olyan gyorsan széles folyóvá dagadt, hogy egyik törekvésünkben sem tudtunk vele lépést tartani. S mi történt?

**Sok új, hasznos** vonással gazdagodott, nyert mélyebb értelmet a mozgalom, de sok régi hiba, zátony is visszamaradt. Arról nem szó, hogy az emberek verse-nyezni akartak – egymással, más üzem-berendezésekkel és más üzemekkel, – s nem lehetett fékezni őket azzal, hogy „még nem alakultak ki az új formák, várjunk, okosodjunk!” Sok helyen kap- ták hát a régi formákat, az üzem helyzetéből meghatározták a feltétele- ket, és dolgoztak.

Nekik volt igazuk, mert túlságosan felfújtuk ezt a „forma keresést”. Senki se gondolt arra, hogy a felajánlási kampányokat visszahívja az üzemek életébe — inkább arra törekedtek

mindenütt, hogy az üzem gazdaságos termelésének szolgálatába szegüljön a verseny. Néhány hónap távlatából már világosan látható, hogy azelőtt sem annyira a formákban, mint inkább a felfogásban volt a hiba. A korábbi versenyek nagyobb része festett kirkat volt, s végül odáig fajult a dolog, hogy nem tényleges eredményekre, hanem elsősége törekedtek az üzemek. Egy-egy üzemek közötti versenyszervezést mindig megelőzték egy „stratégiai” machináció, amit az ügyes versenyek dolgoztak ki. Legtöbb verseny azon dőlt el, hogyan tudott alkudni, manőverezni és csalni egy-egy versenyfelelős. Sok helyen a versenyügyekkel megbízott emberek olyan praktikára, fortélyosságra tettek szert, hogy az üzem kisujjgörbítés nélkül is megnyert minden versenyt. Ez az önámítás tette tönkre a mozgalmat egyéb hibái mellett.

**Hírdet üzentünk** a tavasszal ennek a felfogásnak! Igen — csakhogy csábít ez még mindig. Itt van például a Kenderfonógyár és a Ruhagyár fiataljainak az esete. A kenderfonógyári KISZ-tagok versenyre szólították az egyik ifjúsági szalagot, s ebből szép szerződés is keletkezett. Egészen eltérő profilú üzemekről lévén szó, nagy gondot okozott és nagy előkészületet igényelt a feltételek összehozása és az értékelés módjának meghatározása. A két versenytügyekkel megbízott üzemi dolgozó összeült, hogy közös nevezőre jusson. Megegyeztek abban, hogy ezért ennyi, amazért annyi pont jár — de becsúszott a Ruhagyár képviselője részéről az a szándék, hogy egy kis előnyt, biztosítékot mégsem árt szerezni.

— Fusson ki a szeme, ha cérna-  
hányad századoknál nagyobb mérték-  
ben csökkenthető — fogadkozott. S  
mit hozott az első összehasonlítás?  
Több, mint egy teljes egységet!

A ruhagyári ifik kétszer egymás  
után óriási fölünnnyel elsősk lettek.  
Biztosan igyekeztek — s igyekeztek a  
kendergyáriak is — csak úgy tűnik,  
mintha a biztosíték előre meg lett  
volna.

Ez azonban csak formai kérdés. Hogy ki lett az első, az igazán mindegy az ügy szempontjából. A felfogást is meg lehet változtatni — ellenben azon lehet és kell vitatkozni, hogy hasznos-e a mozgalomnak a fagyaltgyár és a kaszagyár, a vajmester és a kőműves, a fonó és a konfekciós dolgozó versenye? Van-e reális alap az elbírálásra? Van-e ténylegesen ösztönző hatása az ilyen versenynek, vagy csak a két értékelő bizottság hadonászik? Havonta egyszer megtudják a versenytársak, hogy ki nyert, esetleg pár napig fogadkoznak is, s ezután három hét csendes feledékenységben telik el. Tudni kell azt is, hogy mindkét üzemben van belső munkaverseny, s azok általában jól eltalált, hasznos feltételek szerint folytak — meghatározott jutalomért és gazdaságosságért. Kell még egy másik, harmadik, negyedik is? A Kenderfonógyár versenyzik az újszegedi szövögyárral is, a Ruhagyárból is állandóan röpöködnék a különféle versenyfelhívások. Van értelme a halmozásnak? Ez inkább adminisztráció, mint tényleges verseny. Adminisztráció úgy is, hogy az üzem jól »adminisztrálja« magát.

**A helyi versenye** hatékonyak és vonzóak, de emezek formálisak, kirakat-kellékek. Lehet ideiglenes serkentő erejük, de mihelyt varázsukat veszítik, aktává válnak.

Véleményemet egyetlen üzemre, vagy társadalmi szervezetre sem akarom ráerőszakolni, de szóvá kell ezt tenni, ha másért nem, azért, hogy a közvélemény, a tapasztalt munkások és a versenyek szervezői hozzászóljanak.

Hogy sok sallangot cipel még ma is a mozgalom, az bizonyos. Talán ez is az — vagy ha mégsem, akkor más a hiba. Mindenesetre csak használna a munkaverseny ügyének, ha elvégeznék közösen azt a munkát, amit a verseny gyors újraszületése idején nem sikerült megsejlekedni.

**Simon István**